

OCENA EFEKTÓW EKOLOGICZNYCH, SPOŁECZNYCH I GOSPODARCZYCH INWESTYCJI WSPARTYCH W RAMACH OSI ŚRODOWISKO I ZASOBY RPO WD 2014-2020

BROSZURA INFORMACYJNA

Celem głównym badania była analiza i ocena wpływu inwestycji środowiskowych i kulturowych w trzech wymiarach: ekologicznym, społecznym oraz gospodarczym w województwie dolnośląskim.

Metody badawcze

Analiza desk
research

Wywiady
CAWI/CATI

Wywiady
indywidualne

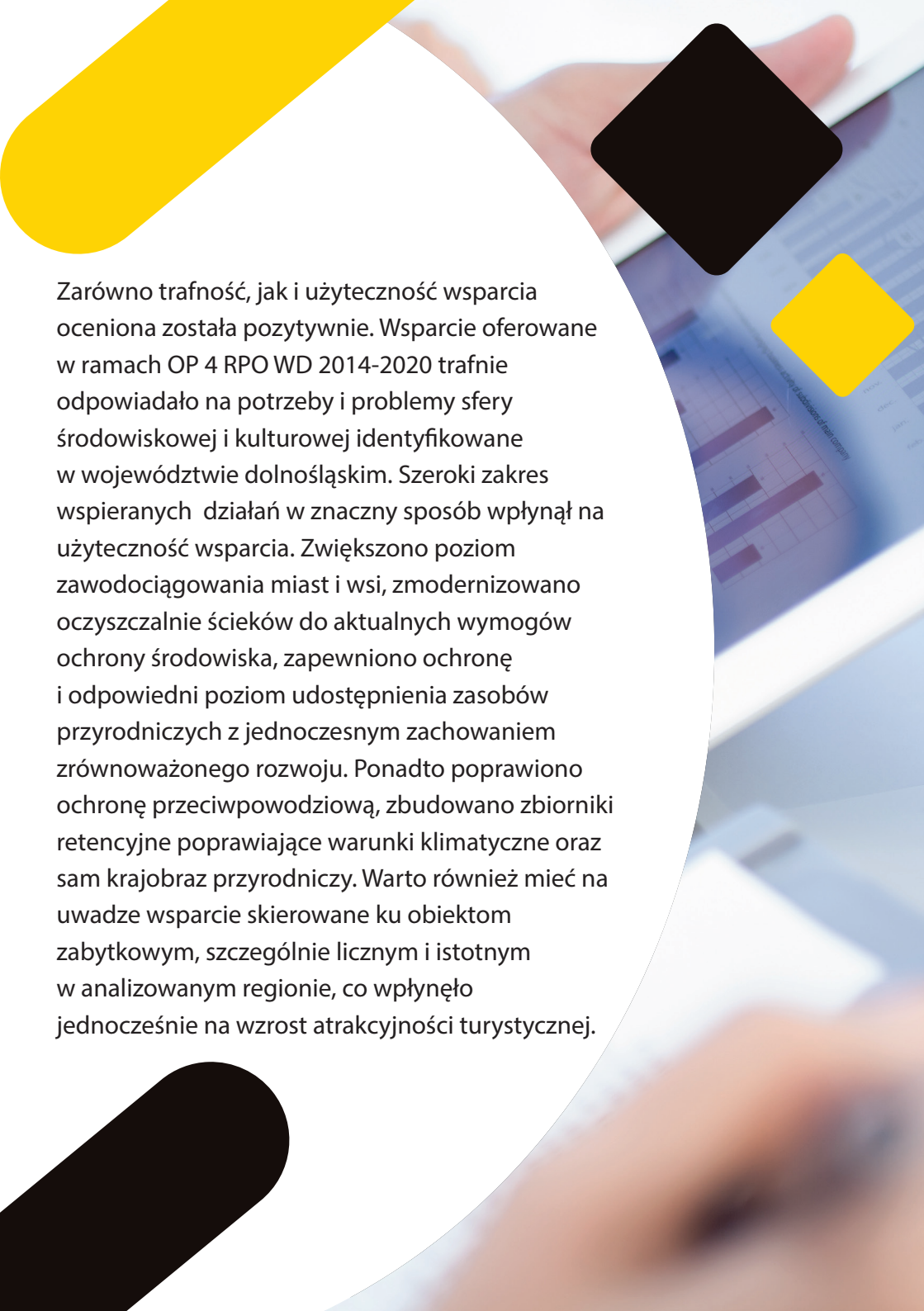

Panel
ekspertów

Grupowe
wywiady
zogniskowane

Case
study

Zarówno trafność, jak i użyteczność wsparcia oceniona została pozytywnie. Wsparcie oferowane w ramach OP 4 RPO WD 2014-2020 trafnie odpowiadało na potrzeby i problemy sfery środowiskowej i kulturowej identyfikowane w województwie dolnośląskim. Szeroki zakres wspieranych działań w znaczny sposób wpłynął na użyteczność wsparcia. Zwiększono poziom zawodociągowania miast i wsi, zmodernizowano oczyszczalnie ścieków do aktualnych wymogów ochrony środowiska, zapewniono ochronę i odpowiedni poziom udostępnienia zasobów przyrodniczych z jednoczesnym zachowaniem zrównoważonego rozwoju. Ponadto poprawiono ochronę przeciwpowodziową, zbudowano zbiorniki retencyjne poprawiające warunki klimatyczne oraz sam krajobraz przyrodniczy. Warto również mieć na uwadze wsparcie skierowane ku obiektom zabytkowym, szczególnie licznym i istotnym w analizowanym regionie, co wpłynęło jednocześnie na wzrost atrakcyjności turystycznej.

Stosunkowo najistotniejszą trudnością w realizowanych projektach okazały się być opóźnienia w realizacji wynikające z pandemii COVID-19.

Problem ten dotyczy głównie Działań 4.1, 4.2 oraz 4.5. Jak jednak wynika z przeprowadzonych badań, trudności te wpłynęły jedynie na niewielkie przesunięcia w terminach realizacji, nie generując jednocześnie trudności w ukończeniu projektów.

Jak wykazały wyniki badań, beneficjentom udało się osiągnąć planowane efekty, a sama interwencja ma znaczący wpływ zarówno na sferę przyrodniczą, jak i społeczną i ekonomiczną.

Udowodniono również, że bez podjętej interwencji nie zostałyby zrealizowana większość z inwestycji, a jedynie te najistotniejsze z punktu widzenia bezpieczeństwa (przy czym i w tym przypadku mowa o znacznie okrojonych projektach).

Jak wynika z analizy, wsparte dotychczas inwestycje cechować będą się dłuższym okresem trwałości, niż wymagany jest dla tego typu projektów.

wg stanu na koniec 2021 r.:

216 KM

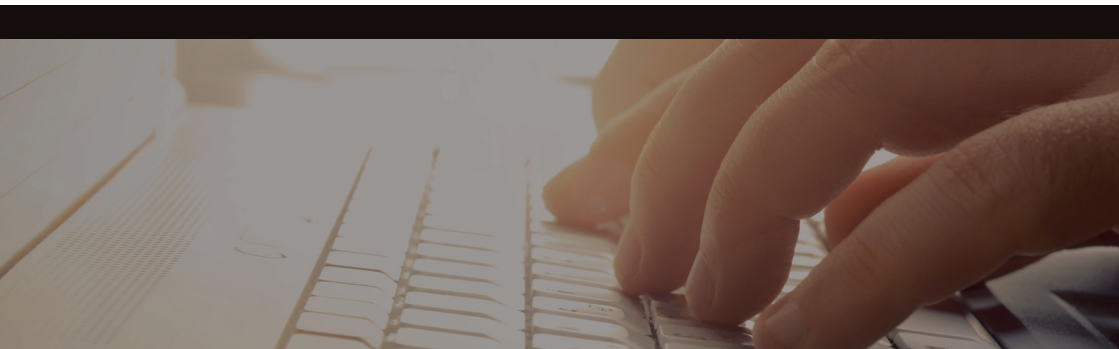
wybudowanej
kanalizacji
sanitarnej

456 KM

utworzonych
szlaków
turystycznych

58

objętych
wsparciem
zabytków

WNIOSEK

Dotychczasowa interwencja podjęta w ramach OP 4 RPO WD 2014-2020 trafnie odpowiadała na realne potrzeby regionu, a szeroki zakres efektów (zarówno przyrodniczych, jak i społecznych i gospodarczych) świadczy o skuteczności udzielonego wsparcia. Mimo szerokiego zakresu dotychczasowego wsparcia wciąż identyfikuje się potrzeby w dotychczas wspieranych obszarach – w szczególności w obszarze gospodarki wodno-ściekowej (co potwierdza również brak wypełnienia założeń dyrektywy ściekowej), przy czym należy wziąć również pod uwagę wsparcie planowane w przyszłej perspektywie z poziomu krajowego.

Najwyższe zainteresowanie aplikowaniem o wsparcie odnotowano w ramach projektów związanych z dziedzictwem kulturowym (Działanie 4.3). Jednocześnie efekty tego typu projektów są w największym stopniu „uspołecznione” i dostrzegalne przez samych mieszkańców.

REKOMENDACJA

Podczas opracowywania projektu przyszłego Programu należy uwzględnić kontynuowanie wsparcia w perspektywie 2021-2027 w następującym zakresie: wsparcie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej (infrastruktura odprowadzania i oczyszczania ścieków w ramach aglomeracji wskazanych w KPOŚK od 2 – 15 tys. RLM oraz inwestycje w zakresie infrastruktury wodociągowej jako element uzupełniający projekt), wsparcie z zakresu ochrony środowiska (w tym z obszaru ochrony zasobów przyrodniczych, czynnej ochrony przyrody, ochrony bioróżnorodności, ograniczania antropopresji czy w zakresie budowy zielonej infrastruktury). Ponadto należy uwzględnić również wsparcie projektów dot. budowy/modernizacji szlaków turystycznych.

Podczas opracowywania projektu przyszłego Programu należy uwzględnić kontynuowanie wsparcia w perspektywie 2021-2027 ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulturowego.

WNIOSEK

Cele projektów zostały osiągnięte a wpływ pandemii COVID-19 nie był w tym zakresie znaczący – wpłynął co prawda na niewielkie opóźnienia w realizacji projektów, lecz ostatecznie ograniczenia te nie były istotne w kontekście osiągnięcia celów projektów (co wynika po części z zakontraktowania znacznej części projektów przed 2020 r., jak również z samego charakteru realizowanych inwestycji).

Zidentyfikowano zapotrzebowanie na podnoszenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców, w tym skierowane do najmłodszych grup wiekowych. Takie podejście pozwoli wykształcić postawy proekologiczne, w tym wśród dzieci. W ramach dotychczasowych projektów badani beneficjenci wskazywali na wystąpienie niespodziewanych, pozytywnych efektów w tymże obszarze, wobec czego warto uwzględnić tego rodzaju element jako działania towarzyszące w ramach przyszłych inwestycji.

REKOMENDACJA

Nie występuje konieczność wprowadzania dodatkowych zmian i ułatwień dla beneficjentów w związku z wpływem pandemii - cele projektów zostały osiągnięte a osiągnięte dotychczas wartości wskaźników nie determinują wprowadzania zmian w zakresie ich wartości docelowych planowanych do osiągnięcia na koniec 2023 r.

Podczas opracowywania projektu przyszłego Programu należy uwzględnić wsparcie dotyczące edukacji ekologicznej oraz działań informacyjnych. Wsparcie to powinno zostać uwzględnione w ramach działań towarzyszących, których uwzględnienie premiuwane będzie w ramach oceny składanych wniosków o dofinansowanie.